



Fylkesmannen i Trøndelag

Trööndelagen fylhkenålma

Vår dato:

03.04.2019

Vår ref:

2018/746

Deres dato:

22.02.2019

Deres ref:

1165/2019/141/1627BJOR

Bjugn kommune

Alf Nebbs gate 2

7160 BJUGN

Saksbehandler, innvalgstelefon

Tor Sæther, 73 19 92 82

Uttalelse - kommuneplanens arealdel 2019 - 2031 - Bjugn kommune

Fylkesmannen har mottatt kommuneplanens arealdel 2019-2031 til uttalelse. Under følger innspill til planen på Fylkesmannens ulike fagområder:

Landbruk

Jordvernet er sterkt innskjerpet siden forrige revisjon av kommuneplanens arealdel i 2013. I lys av dette er det, etter landbruksavdelingens vurdering, mange gode grep som tas i planforslaget. Blant annet foreslås flere områder, avsatt til bolig- og fritidsbebyggelse i gjeldende plan, tilbakeført til LNFR. Som følge av dette vil 233 dekar dyrka jord, som i gjeldende plan var avsatt til andre formål, igjen få LNFR-formål. Dette er et meget positivt grep for jordvernet. Dessuten godt i tråd med Stortingets innskjerping av jordvernet ved behandlingen av Nasjonal jordvernstrategi i 2015 og regjeringens Oppdatering av nasjonal jordvernstrategi i 2018, jf. Prop. 1S 2018-2019, vedlegg 1.

Det innskjerpede jordvernet innebærer at innen 2020 skal maksimalt 4000 dekar dyrka jord omdisponeres årlig. Dette vil si at det må dokumenteres svært store samfunnsinteresser for at jordvernet skal måtte vike. Alternativer som unngår dyrka jord må utredes og prioriteres før dyrka jord vurderes omdisponert. Omforming og fortetting må vektlegges, og allerede bebygde og omdisponerte områder må gis en arealeffektiv og høy utnytting. Ved næringskomiteens behandling av jordvernstrategien var en enstemmig komite tydelig på at praktiseringen av jordvernet særlig må bli strengere ved tiltak som bolig, næring og fritid.

Landbruksavdelingen vurderer mange av de endringene som er gjort i planforslaget som langt bedre grep for jordvernet enn 2013-planen. Tross dette ligger det fortsatt jordvernutfordringer i skjæringspunktet mellom gjeldende plan og noen av forslagene i det foreliggende planforslaget. Dette gjelder særlig i området Botngård øst, Bekkfaret, Industriområdet i nordøst, og ny foreslått arealbruk øst for fv. 710.

Kommunen kommenterer at endringene i planforslaget først og fremst er en nødvendig oppdatering av gjeldende plan. Dette for at kommunen skal ha et godt forvaltningsgrunnlag inntil nye Ørland kommune har vedtatt ny arealdel. Fylkesmannen som landbruksmyndighet mener likevel at



omfanget av nye bolig- og næringsarealer i sum er omfattende i lys av hva som allerede er tilgjengelige og klarerte arealer i kommunen.

I høringsperioden har vi hatt utfordringer med å forstå nummersettingen på områder mv. Vi har derfor valgt å forholde oss til den navnsettingen og de områdene som er konsekvensutredet, og som i henhold til denne er foreslått tatt inn i planforslaget. Skulle det være områder i plankartet vi ikke har lagt merke til, vil vi forbeholde oss muligheten til å komme tilbake dersom vi ikke har oppfattet riktig hva som er på høring.

Vi har følgende merknader til de konkrete områdene:

Botngård

Boligarealer:

B11 ligger på skogsmark ca. 1,5 km fra Botngård sentrum. Det er ikke vist hvilken veiadkomst området skal få. Ut fra regionale og nasjonale jordvern hensyn er det en forutsetning at veiadkomst til området kan løses uten at dyrka jord berøres.

B12 Botngårdsmyran 2 ligger på skogsmark og er på ca. 52 dekar. Med et boligfelt i dette området vil utviklingsretningen for Botngård sentrum dreies fra nordvest til øst. Utbyggingsgrepet vil i tillegg innebære at dyrka jord mellom Botngård sentrum, B12 og N1 vil bli «omringet» og derigjennom satt under et større framtidig utbyggingspress. Ut fra regionale og nasjonale jordverninteresser er det et stort prinsipielt spørsmål om det i det hele tatt bør åpnes for andre formål enn LNFR øst for fv 710. Utviklingsretning og alternative utbyggingsgrep er etter Fylkesmannen som landbruksmyndighet sin vurdering, mangelfullt vurdert i planforslaget. Med utgangspunkt i det innskjerpede jordvernet, at plangrepet innebærer en ny utviklingsretning for Botngård med potensiale for økt press på mellomliggende dyrka jord, og ut fra at alternative utbyggingsgrep ikke er belyst i konsekvensutredningen vil vi *sterkt fraråde* B12.

B13 ligger også på skogsmark. Vi vurderer imidlertid dette området mer som en videre utvikling av denne grenda og den bebyggelsen som allerede er i dette området. Vi ser dermed ikke på dette området som et plangrep lik B12, jf. vurderingene med hensyn til utviklingsretning med videre.

B14 og B15. Det er positivt at det opprinnelige KBA-området øst for Prestdalsvegen nå foreslås betydelig redusert. Dette ved at reguleringsplanene for området oppheves, og at større deler av dette området nå foreslås tilbakeført til LNFR. Dette er sentrumsnær dyrka jord og landbruksavdelingen skulle gjerne sett at hele dette området ble tilbakeført til LNFR, jf. Nasjonal jordvernstrategi. Deler av området foreslås til byggeområde for bolig, B14 og B15, samt område til grønnstruktur. En ny veg er foreslått gjennom området, denne er i tråd med veiføring i reguleringsplan som vi oppfatter skal oppheves. Veien deler noe av arealet som er foreslått som framtidig LNFR-område på en lite heldig måte for framtidig jordbruksproduksjon.

Området er i gjeldende plan avsatt som KBA-område. Fylkesmannen fremmet innsigelse til dette KBA-området ved førstegangs høring i 2013-prosessen. Innsigelsen ble frafalt ved 2. gangs høring



etter at kommunen argumenterte godt for offentlige arealbehov knyttet til skole og idrettsanleggene i området. Forutsetningen var at arealene måtte gis en arealeffektiv og høy utnytting. Fram til nå har området vært regulert til bolig og idrett, samt kombinert formål undervisning/idrett og tjenesteyting/idrett. Det ligger imidlertid også en forutsetning om at jordloven gjelder for områdene inntil reguleringsplan er vedtatt.

Kommunen opplyser at behovet for idrettsanlegg ikke er like stort lenger. Det er derfor positivt at østre del av området igjen foreslås til LNFR. Landbruksavdelingen er imidlertid kritisk til at ytterligere dyrka jord omdisponeres til boligformål nordvest for bekkefareet. Deler av område B14 er allerede regulert til bolig. I tillegg er store deler av B14, i gjeldende reguleringsplan, satt av til undervisning/idrett og tjenesteyting/idrett. Dette i tråd med argumentasjonen og bakgrunnen for «frigivelsen» i 2013-prosessen.

Nå ønskes en stor del av arealet vest for bekkedraget/bekkefareet utnyttet til bolig og i tillegg foreslås store arealer til grønnstruktur. Det meste av dette er dyrka jord. Når offentlige utbyggingsformål faller bort, er vi i lys av Nasjonal jordvernstrategi, kritisk til planløsningen vest for bekkedraget inkl. vegføringen øst for bekkefareet. Dette ikke minst ut fra den lave utnyttningen som foreslås vest for bekkefareet. Gjeldende reguleringsplan for Bekkefareet har en minimums utnytting tilsvarende 2,2 boenheter/daa. Vi oppfatter at planforslaget her legger til rette for en enda lavere utnytting når området utvides ytterligere med mer dyrka jord. Fylkesmannen som landbruksmyndighet ber kommunen vurdere plangrepet, veiføringen og omfanget av grøntstruktur i området i lys av det innskjerpede jordvernet, jf. Nasjonal jordvernstrategi. Vi ser at det meste av B15 er i tråd med gjeldende reguleringsplan. *Ut fra behovet for å se ytterligere på det samlede plangrepet fremmer Fylkesmannen, med hjemmel i jordlovens §9 og Nasjonal jordvernstrategi, innsigelse til område B14. I tillegg fremmes innsigelse til område B15, begrenset til dyrka mark og veiføring i sørvest, inntil plangrepet er gitt en ytterligere vurdering i forhold til innskjerpingen av jordvernet.*

Næringsarealer:

N1 Botngårdsmyran 1. Som et ledd i de ovennevnte vurderingene hører også vurderingen av framtidig utviklingsretning for næringsarealene i området. Av planbeskrivelsen framgår det at næringslivet er i god utvikling, men også at det er god tilgang på opparbeidede næringsarealer i kommunen. N1 er på ca. 93 da og er i henhold til NIBIOs markslagsskart registrert som dyrkbar myr. Området ligger inntil dyrka jord. Av konsekvensutredningen går det fram at det er lite aktuelt å dyrke myra i dagens situasjon, og at det kan oppstå CO₂-utslipp når myra tas i bruk til andre formål. Landbruksavdelingen vil være tydelig på at eventuell utslipp fra myra ikke minst vil være reelt ved nedbygging. Jordlovens § 11 er under revisjon, og i henhold til næringskomiteens innstilling til Stortinget vil det trolig bli et forbud mot dyrking av myr. Det åpnes trolig for dispensasjoner, gitt en del konkrete vurderinger.

Landbruksavdelingen er kritisk til å etablere nytt næringsareal øst for fv. 710, på dyrkbare arealer, før utvidelsespotensialet vest for fv. 710 og evt. andre alternativer, er grundigere vurdert. N1 vil åpenbart kunne medføre økt press på tilliggende dyrka jord, jf. også vurderingene til område B12. Ut fra regionale og nasjonale jordverninteresser vil vi sterkt fraråde å åpne for N1 før Myran



industriområde er vurdert utvidet, både østover mot fylkesvegen og vestover i tilknytning til dispensasjonen som er gitt. Ut fra det innskjerpede jordvernet bør dette potensialet først utredes og utnyttes før det åpnes for andre områder. Fylkesmannen som landbruksmyndighet vil med andre ord *sterkt fraråde* at område N1 tas inn i planforslaget før Myran Industriområde er vurdert utvidet. Dersom N1 likevel tas inn i planen, vil vi klart tilrå at det tas inn en rekkefølgebestemmelse som ivaretar at utvidelsesmulighetene ved Myran industriområde skal utredes og vurderes, og at Myran industriområde skal være utnyttet før Botngårdsmyran reguleres til næringsareal.

Andre områder i planen:

N6 Reitan. Fylkesmannen som landbruksmyndighet *fraråder* at dyrkbar jord sør for adkomstvegen legges til næringsarealet. Næringsarealet bør i stedet vurderes utvidet østover, og med det unngå at dyrkbart areal omdisponeres.

Stallvika, fritidsformål. I dette området har kommunen tilbakeført store arealer fra fritidsformål til LNFR. Dette innebærer at mye dyrka jord igjen har fått LNFR-formål. Dette er svært bra, og godt i tråd med Nasjonal jordvernstrategi. Det ligger fortsatt noe dyrka jord innenfor det som ligger igjen til fritidsformål, og vi vil legge til grunn at framtidig fritidsbebyggelse i dette området finner sin plassering gjennom reguleringsplanarbeid uten at dyrka jord omdisponeres, jf. at jordloven gjelder for disse områdene inntil reguleringsplan er vedtatt, samt Nasjonal jordvernstrategi.

Stallvika, område B7 og B8. Ut fra regionale og nasjonale jordvernhensyn har vi ingen merknader til område B8, men vi er kritisk til område B7. Område B7 består i stor grad av fulldyrka jord og innmarksbeite, og selv om området er fritidsformål i gjeldende plan, vil vi vise til at jordloven gjelder for områdene inntil arealet er regulert til annet formål, og ikke minst vil vi vise til det skjerpede jordvernet. Fylkesmannen som landbruksmyndighet vil med andre ord, i lys av ovennevnte, *fraråde* at område B7 settes av til boliger. Vi vil gjerne bidra i en dialog for å søke alternative boligmuligheter i området, uten at dyrka jord berøres.

Til bestemmelsene for eksisterende bebyggelse i LNFR-områdene legger vi til grunn at dette skjer inne på eksisterende tomt, og at bestemmelsen ikke innebærer nedbygging av dyrka jord.

Reindrift

Reindriftsavdelingen viser til uttalelse gitt i planprogrammet til kommuneplanens arealdel. Der fremhevet vi at kommunen bør foreta en grundig vurdering av tiltak/ arealdisponeringer i forhold til reindriftsinteressene, spesielt i forhold til andre arealinngrep i reinbeitedistriktet.

Fovsen Njaarke sijte (Fosen reinbeitedistrikt) er sterkt preget av store utbygginger, blant annet Storheia vindpark, som er avsatt som H740_01 vedlagt plankart. Distriktet har stort sett vinterbeite i kommunen, samt oppsamlingsområde, trekklei og flyttvei. Trekklei og flyttvei har et strengere vern jfr. reindriftslovens § 22 *flyttleier* som sier at reindriftsutøvere har adgang til fritt og uhindret å drive og forflytte rein i de deler av reinbeiteområdet hvor reinen lovlig kan ferdes.



De fremlagte områdene som er konsekvensutredet berører ikke reindrifta i stor grad, men vi vil fremheve at selv om områdene ikke er avsatt til et bestemt årstidsbeite, så betyr ikke det at det ikke brukes. Som nevnt ovenfor så er Fovsen Njaarke sijte sterkt berørt av utbygginger og kommunens arealer som inngår i distriktet vil i fremtiden kunne få enda større betydelse for å kunne opprettholde en økologisk, økonomisk og kulturell bærekraftig reindrift.

Klima og miljø

Planforslaget inneholder noen revisjoner av arealformål i henhold til gjeldende arealplan. Enkelte eksisterende byggeområder for bolig- og fritidsbolig tilbakeføres til LNFR-områder. Planforslaget legger, i tråd med målsettingen om befolkningsvekst, allikevel til rette for en betydelig utvikling av nye boligområder, samt noe nytt næringsareal. Rekkefølge- og omfangskrav i bestemmelsene gir viktige styringssignaler ved utbygging av både eksisterende og fremtidige byggeområder.

Fylkesmannens vurdering er at eksisterende byggeområder bør bygges ut før de fremtidige byggeområdene som avklares i denne planrunden.

Etter en samlet vurdering inneholder planforslaget mange gode plangrep som grunnlag for fremtidig utvikling av kommunen. Denne uttalelsen konsentrerer seg imidlertid bare om enkeltområder i planen som berører nasjonale og regionale interesser og hvor Fylkesmannen som berørt statlig myndighet på klima- og miljøområdet kan fremme innsigelse til kommuneplanens arealdel i hht. Plan- og bygningslovens § 5-4 og rundskriv H-2/14 Retningslinjer for innsigelse i plansaker etter plan- og bygningsloven.

Fremtidige boligområder

Fremtidige boligområder er i det alt vesentlige lokalisert i tilknytning til eksisterende boligområder og grendesenter. For flere av de fremtidige boligområdene er det ikke fastlagt spesielle bestemmelser, men det er knyttet fellesbestemmelser som gir føringer for senere detaljregulering. Fylkesmannen som miljømyndighet kommenterer ikke alle boligområdene enkeltvis, men vil gi noen byggeområder en nærmere kommentar.

B8 Stallvika, B9 Høybakken, B22 Trettvika ligger alle helt eller delvis innenfor 100-metersbeltet langs sjø. Det er et generelt byggeforbud i 100-metersbeltet langs sjø jf. plan- og bygningslovens (PBL) § 1-8. Dette forbudet gjelder så langt ikke annen byggegrense er fastsatt i kommuneplanens arealdel eller reguleringsplan. I arealplaner skal byggegrensen fremkomme klart og entydig dersom den generelle byggegrensen skal fravikes. Det er satt en byggegrense i tegnereglene til plankartet, men ikke på kartet. Ihht. telefonsamtale med Bjugn kommune 29.3.2019 er dette en feil. Byggegrensen er ment å ligge i formålsgrensen, uten at dette klart og entydig fremgår av bestemmelser eller kart. I planbestemmelsen § 5 Strandsonen er byggegrensen satt til 100-meter fra strandlinja langs sjø der det ikke er angitt byggegrense i reguleringsplan eller kommuneplanens arealdel. Slik plankart og bestemmer er utformet fremkommer ikke byggegrense i arealplankartet klart og entydig.

Fylkesmannen fremmer med bakgrunn i PBL §1-8 og forskrift om kart, stedfestet informasjon, arealformål og kommunalt planregister § 9, 5. ledd innsigelse til planbestemmelsen § 5 strandsonen og plankart.

Byggegrense mot sjø må, av hensyn til behovet for å ivareta viktige nasjonale og regionale miljøinteresser i strandsonen, fremstilles klart og entydig på plankartet.



B11 Skavdalen (25 daa) ligger ca. 1,5 – 2 km fra Botngård sentrum og det er knyttet rekkefølgekrav til at gang- og sykkelveg skal bygges langs Fv. 6360 før utbygging. B17 Botnet (7 daa) ligger ca. 3 km øst for Botngård langs fv. 710. Begge disse boligområdene må betraktes som perifere i forhold til sentrum, og bidrar ikke til utvikling av et kompakt tettsted. Bestemmelsene fastsetter maksimalt arealforbruk per boenhet på 1,4 daa på disse boligområdene. Det åpner for 10-14 eneboligheter på B11. Nasjonale føringer i statlige planretningslinje for bolig-, areal- og transportplanlegging (SPR-BATP) krever at arealbruken skal fremme samfunnsøkonomisk effektiv ressursutnyttelse, god trafiksikkerhet og effektiv trafikkavvikling, samtidig som man skal utvikle kompakte tettsteder, redusere transportbehovet og legge til rette for klima- og miljømessige transportformer. Det er betydelig boligreserve i eksisterende planer i området Botngård-Ervika som kan bebygges før B11. *I henhold til nasjonale føringer i SPR-BATP om å utvikle kompakte tettsteder, redusere transportbehovet og legge til rette for klima- og miljømessige transportformer, fremmes Fylkesmannen innsigelse til boligområde B11 Skavdalen.*

Fylkesmannen betrakter B17 på samme måte som B11, men som en mindre utbygging i omfang og vårt faglige råd er å ta ut område med henvisning til ledige tomter i eksisterende boligområder.

B18 Skiftet ligger sørvest for Bålfjordvågen og ca. 1- 1,3 km fra Vallersund oppvekstsenter, barnehage og dagligvare på Sandnes. Det er satt rekkefølgekrav til at gang- og sykkelveg skal bygges langs fv. 721 før utbygging. Eksisterende utbyggingsområder med skole, barnehage, og dagligvare ligger nordøst ut mot Sandnesvågen. Potensialet for boligutbygging i gjeldende reguleringsplaner og kommuneplan er ennå ikke fullt ut utnyttet (53 ledige tomter + 135 daa avsatt til boligformål). Planområde B18 (94 daa) bidrar til en spredning av boligbebyggelsen mot sørvest og bort fra felles sentrumsfunksjoner.

Planområde B23 Brandsfjellet er lokalisert mellom eksisterende boligbebyggelse, skole og sentrumsfunksjoner i Lysøysund. Det er ca. 1 km til både skole og dagligvare. Det er 25 ledige regulerte boligtomter samt et uregulert boligareal 66 daa i Lysøysund. I henhold til føringer i SPR-BATP om kompakte tettsteder gir Fylkesmannen *faglig råd* om å ta ut B18 og B23, og anbefaler en sterkere samlokalisering av boligbebyggelse rundt Sandnes-Fauskan i Vallersund og rundt Lysøysund, Flatabø og Trettvik i Lysøysund.

Næring

Det er plankrav og fellesbestemmelser til utvikling av nye næringsarealer, men det er knyttet få spesielle bestemmelser som legger føringer for hvilken type næring som kan etableres på de ulike næringsarealene. Planområde N1 Botngårdmyra ligger på et større myrområde vest for Botngård sentrum, og sør for fv. 710. Plangrepet åpner for næring på østsiden av fv. 710, noe som etter Fylkesmannen som miljømyndighet sin oppfatning er et uheldig plangrep. Omdisponering av myr medfører klimagassutslipp, reduserer potensiale myr har for vannfordrøyning og demper på effektene av klimaendringene. For kommunene er det viktig å planlegge for løsninger som både reduserer utslippene og reduserer risiko og sårbarhet som følge av klimaendringer. Ved planlegging av nye områder for utbygging skal hensynet til endret klima og økosystemer ivaretas. Omdisponering av myr medfører klimagassutslipp, berører viktig økosystem og blågrønne



strukturer. *Med bakgrunn i Statlige planretningslinjer for klima- og energiplanlegging og klimatilpasning (SPR for klima) og SPR-BATP fremmes innsigelse til N1 Botngårdmyra.*

Småbåtanlegg

SB3 ligger i relativt bratt strandterreng ned mot i Asserøysunda, spesielt sørøstover er det et småkupert strandbergterreng. Etablering av havn krever betydelig terrenginngrep i en strandsone som er relativt urørt. Langs strandlinja er det kun noe eldre naustbebyggelse i dag. Området har kvaliteter for friluftsliv, landskap og biologisk mangfold. *Det er generelt byggeforbud i 100-metersbelter langs sjø jf. PBL §1-8 og Fylkesmannen fremmer innsigelse til SB3 av hensyn til kvalitetene i strandsonen knyttet til landskap, friluftsliv og biologisk mangfold.*

LNFR-områder

Eksisterende spredt nærings-, bolig- og fritidsbebyggelse som tidligere er godkjent skal i henhold til planbestemmelsene § 10-2 inngå i plan. Disse bygningstypene kan etter byggesøknad tilbygges, påbygges eller oppføres garasje og uthus til, etter nærmere angitte størrelser. Ifølge SSBs kommunefakta er det pr. dato registrert 2167 boliger og 1100 hytter/fritidsboliger i kommunen. En vesentlig andel av disse bygningene er lokalisert i LNFR-områder. Legges næringsbygg til, vil det kunne etableres tilbygg, påbygg, garasjer og uthus i et betydelig omfang rundt omkring i kommunen. Konsekvensene dette kan få for en rekke miljøinteresser er det ikke mulig å ta stilling til gjennom arealplanen. Det er ikke gjennomført konsekvensutredning for denne type spredt bebyggelse. Forslaget vil som eksempel åpne opp for bygging av uthus på inntil 70m² ved en enhver eksisterende hytte i kommunen. Dette på arealer som kan ha betydning for landskap, friluftsliv og naturmangfold og hvor konsekvensene av tiltaket ikke er nærmere vurdert og planavklart.

Det å innføre spredt bebyggelse kun gjennom bestemmelsene er det ikke adgang til, slik det er gjort i planforslaget. Det må angis på plankartet hvor bestemmelsene skal gjelde jf. pbl §11-7 annet ledd nr. 5 b. Dersom det ikke er hensiktsmessig å angi lokalisering på plankartet, kan temakart benyttes eller så kan gårdsnummer og bruksnummer listes opp over de tomtene som kan bebygges, i tillegg må det fremgå hvilket formål bebyggelsen skal ha.

Fylkesmannen fremmer innsigelse til planbestemmelsen § 10-2 Eksisterende bebyggelse i LNFR-områder.

Etter forskrift om konsekvensutredninger (KU-forskriften) § 6 er kommuneplanens arealdel blant planer og tiltak som skal konsekvensutredes. Arealformålet LNFR-spredt er et utbyggingsformål som også skal konsekvensutredes. Kart og planforskriften 9, 5. ledd krever tilstrekkelig nøyaktig stedfestet formål med planen. Slik bestemmelsen er utformet, er det ikke mulig å vurdere den samlede virkning og konsekvens bestemmelsen har på eventuelle miljøinteresser knyttet til landskap, friluftsliv og naturmangfold.

Massedeponi

Masser som oppstår i bygge- og anleggsprosjekter og som ikke anvendes i anlegget er å forstås som overskuddsmasser. Dette gjelder både masser som kan beskrives som rene masser og forurensede masser. Overskuddsmasser skal leveres godkjent mottak. Det innebærer at areal for deponi må



være godkjent og at det er gitt tillatelser etter forurensningslovens bestemmelser jf. faktaark M-1243/2018 fra Miljødirektoratet.

Sjø og vassdrag

Det foregår en betydelig utvikling innen havbruksnæringen, og det er mange interesser og et sterkt press på arealene i sjø. Det er samtidig store hull i kunnskapsgrunnlaget om sjøarealene. Arealbruken i sjø kan påvirke arter, naturtyper, økosystemer, friluftslivsområder og landskapsverdier. Dette er felles ressurser og verdier som er grunnlaget for ulike typer næringer langs kysten. Det er derfor viktig at man skaffer til veie tilstrekkelig kunnskap slik at man kan avveie næringsinteressene og bevaringsinteressene. Dette gjelder kanskje spesielt forholdet til akvakultur og taretråling.

Grandefjæra-Kråkvågsvaet-Bjugnfjorden er kandidat i høringsutkast for nye marine verneområder i Trøndelag. I den forbindelse minner vi om midlertidige retningslinjer for behandling av saker som kan berøre kandidatområder til plan for marine beskyttede områder av 6.april 2015, fastsatt av Miljøverndepartementet, Fiskeri- og kystdepartementet, Nærings- og handelsdepartementet og Olje- og energidepartementet.

Fylkesmannen har i sin uttalelse til oppstart av planarbeidet fremhevet sjøområder hvor akvakultur må unngås. Det må ikke legges til rette for akvakultur i den delen av sjøområdet som er omfattet av verneplanprosessen for Kråkvågsvaet-Grandefjæra-Bjugnfjorden. Det er her blant annet kartfestet korallforekomster på sør-sørvestsida av Tarva og ett i Bjugnfjorden. Av hensyn til de marine verneinteressene må akvakultur tas ut av NFFFA-områdene, slik at vi står igjen med NFFF.

Fylkesmannen som miljømyndighet mener dette er viktig selv om akvakultur i Bjugnfjorden er begrenset til å gjelde for bunnkulturer og havbeite. Tekniske installasjoner knyttet til etablering av bunnkulturer og havbeite kan komme i konflikt med verneinteressene på bunn, i vannsøylen og vannflata. Det bør ikke ligge akvakulturanlegg eller andre aktiviteter (anker el.l.) i dette området som kan ødelegge korallene eller andre marine forekomster fysisk eller pga. nedslamming.

Naturmangfoldloven § 44 skal forvaltningsorgan uten videre avslå tiltak som i et område som inngår i i et verneforslag. I henhold til PBL er arealplanlegging og avsetting av arealformål også å forstå som et tiltak. *Fylkesmannen fremmer med grunnlag i NML § 44 innsigelse til NFFFA-1 områdene som er lokalisert nord for Kisteinen og sørvest for Dypfest og til NFFFA-2 områder i Bjugnfjorden.* Retningslinjene for kandidatområder til plan for marine verneområder må innarbeides i planbestemmelsene.

Anadrom fisk

Det er nasjonalt mål om vekst i havbruksnæringen, men den veksten må avveies mot andre interesser i sjø. Både i Bjugnfjorden og Oldfjorden er det flere mindre vassdrag med anadrom fisk. Laksebestanden i elvene i disse fjordene er vurdert til dårlig eller svært dårlig jf. lakseregisteret.no 2019. Åfjorden har status som nasjonal laksefjord jf. St. meld. nr. 32 (2006-2007) om vern av villaksen og ferdigstilling av nasjonale laksevassdrag og laksefjorder, og for å redusere faren rømming av oppdrettslaks og lakselus kan ha på vill laksefisk må NFFFA-1-området i Oldfjorden tas ut. Skjellanleggene som ligger der i dag kan inngå i NFFFA-2, men ikke som NFFFA-1 hvor oppdrett av fisk er tillatt. Også NFFFA-1-området rett utenfor Åfjorden må endres til NFFF. *I hht. lov om lakse- og*



innlandsfisk §57 og 7a fremmer Fylkesmannen innsigelse til NFFFA-1 område i Oldfjorden og i Lauvøyfjorden. Hensynet til fiskeinteressene og ivaretagelse av fiskens og andre ferskvannsorganismers økologiske funksjonsområder skal innpasses i planer etter plan- og bygningsloven i kommunen. Når det treffes vedtak eller gjennomføres tiltak som kan påvirke laksens levevilkår, skal de særskilte hensyn som følger av Stortingets vedtak om nasjonale laksevassdrag og nasjonale laksefjorder legges til grunn. I disse områdene skal laksen sikres en særlig beskyttelse mot skadelige inngrep.

Arealformålet NFFFA-1 utenfor Lysøya/Skjørøya bør vurderes endret, da anlegg her blir liggende rett i utløpet fra Åfjorden.

Barn og unge

Ingen merknad.

Helse og omsorg

Det er gjennom revidering av arealplan satt hovedtema strandsone, bolig og næring. Det vises til fokus på medvirkning underveis i planprosessen. Det er positivt at det i bestemmelsene er lagt inn rekkefølgekrav til gang- og sykkelveier ved flere nye boligområder, både med tanke på klima og folkehelse. Gode og trafikksikre ferdselsårer for myke trafikanter, kan være en viktig faktor for å fremme aktivitet hos innbyggerne i kommunen.

Det savnes at folkehelse ikke er hjemlet i eget punkt i bestemmelsene. Virkemidler for å fremme folkehelse kan være miljøfaktorer som støy, grunnforurensning, vann- og luftkvalitet, kriminalitets- og ulykkesforebygging, tiltak for å utjevne sosiale helseforskjeller samt andre helsefremmende faktorer som solforhold, tilgang til grøntarealer og tilrettelegging for fysisk aktivitet og universell utforming. Prinsippet om universell utforming er ivarettatt gjennom bestemmelse i §9-12.

Fylkesmannen gir faglig råd om at det formuleres en bestemmelse som bidrar til at arealplanlegging fremmer god folkehelse.

Støy:

Støy er et voksende miljøproblem som rammer svært mange mennesker. Støy bidrar til redusert velvære og trivsel og påvirker folks helsetilstand. Helseplager grunnet støy er det miljøproblemet som rammer flest personer i Norge og det er et nasjonalt mål å redusere antallet mennesker som blir plaget av høye støynivåer. For å redusere støyplager er det viktig at kommunene i sin planlegging har tydelige bestemmelser som følger den nasjonale retningslinjen for behandling av støy i arealplanlegging T-1442/2016. Under § 9-13 Støy anbefales det at kommunen tar inn bestemmelser for støy som er så konkrete som mulig når det gjelder støygrenser og hva som tillates og ikke av ulike bruksformål.

Fremskrevet beregning av vegstøy fra Statens vegvesen viser at særlig for boligområdene B 14 og B 15 ligger deler av arealet innenfor gul støysone samt ved kryss til Prestedalsveien, rød støysone. Gul støysone er en vurderingssone hvor kommunen bør vise varsomhet med å tillate etablering av støyfølsom bebyggelse og bør bare tillates dersom man gjennom avbøtende tiltak tilfredsstiller grenseverdiene i tabell 3, jfr. T-1442/16. Rød sone angir et område som på grunn av det høye støynivået er lite egnet til støyfølsomme bruksformål.



I henhold til T-1442/16 vil Fylkesmannen gi faglig råd om at kommunen gjennom bestemmelsene sikrer at det stilles krav om reguleringsplan ved all bygging av ny støyfølsom bebyggelse innenfor gul og rød støysoner. Videre faglig råd om at kommunen tar inn en bestemmelse som stiller krav om at det utarbeides en støyfaglig utredning for byggeområder som ligger i støysoner. Utredningen bør vise utbredelsen av støysoner, samt hvordan det ved avbøtende tiltak kan oppnås akseptabelt støynivå for bebyggelse, lekeplasser og uteoppholdsområder. Det skal legges vekt på at alle boenheter får en stille side, og tilgang til egnet uteoppholdsareal med tilfredsstillende støyforhold. Kommunen bør vurdere om det skal tas inn krav i bestemmelsen som sikrer at avbøtende tiltak følges opp.

Samfunnssikkerhet

Risiko- og sårbarhetsanalyse

På overordnet plannivå har planmyndigheten god mulighet til å se farer og behov for sikringstiltak i et helhetlig perspektiv. Videre er det viktig å avklare hensynet til samfunnssikkerhet tidlig i planprosessen for å hindre videre ressurskrevende planlegging som likevel ikke lar seg realisere. Bjugn kommune har utarbeidet en ROS-analyse som beskriver særlige risikoer som må hensyntas i planleggingen. Analysen viser til kommunens helhetlige ROS-analyse. Dette er positivt og en styrke for å løfte det helhetlige perspektivet i kommunens planlegging.

Industriulykke/storulykke

ROS-analysen belyser eksplosjonsfare knyttet til en virksomhet i kommunen omfattet av storulykkeforskriften. Utover dette er det sagt at sannsynligheten er liten på grunn av omfattende sikkerhetstiltak ved bedriften, men konsekvensene ved en hendelse vil være kritiske. Det er imidlertid ikke sagt mer om konsekvenser av konkrete mulige hendelser eller hvordan disse vil kunne ramme omgivelsene rundt virksomheten, eller foreslått tiltak som endrer sannsynligheten eller konsekvensen av en slik ulykke. Vi forstår det videre slik at det ikke er etablert arealmessige begrensninger i form av hensynssoner verken i reguleringsplanen i det aktuelle området eller i kommuneplanen. I dialog med kommunen oppfatter vi at det er planlagt økt næringsaktivitet og en omregulering i området. For å avklare viktige hensyn til samfunnssikkerhet tidlig i planprosessen, og for å sikre at videre planlegging og etablering av næringsvirksomhet ikke kommer i konflikt med sikkerhetshensyn, anbefaler Fylkesmannen som samfunnssikkerhetsmyndighet sterkt at dette hensynet ivaretas på kommuneplannivå og ikke utsettes til omregulering av gjeldende plan.

I samråd med Direktorat for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB - fagmyndighet med ansvar for brann- og eksplosjonsvernloven og tilhørende forskrifter) mener Fylkesmannen at ROS-analysen til kommuneplanen og oppfølgingen av denne er mangelfull i forhold til å ivareta storulykkerisikoen. Vi vil fremheve at etablering av hensynssoner som gir restriksjoner og kontroll på eventuell etablering i området rundt en storulykkevirksomhet er et viktig forebyggende tiltak mot storulykker. Iht storulykkeforskriften har virksomheten plikt til å informere arealplanmyndighetene om sin risiko slik at de kan ta nødvendige beslutninger i arealplanspørsmål. Fylkesmannen vil derfor gi et *faglig råd* om at kommunen tar kontakt med virksomheten for å få bedre kunnskap om storulykkerisikoen ved anlegget og få grunnlag for å innarbeide hensynssoner i kommuneplanen. DSB kan bistå kommunen i denne prosessen ved behov. Se for øvrig DSBs [veileder om sikkerheten rundt storulykkevirksomhet](#).



Klimaendringer- og tilpasning

Kommuneplanens arealdel skal ivareta hensynet til et klima i endring gjennom å forebygge negative konsekvenser ved disponering av arealene. Nye statlige planretningslinjer for klima- og energiplanlegging og klimatilpasning (SPR) påpeker at hensynet til klimatilpasning skal vektlegges i planlegging.

Havnivåstigning er omtalt i ROS-analysen og i planbestemmelsene er det lagt inn en minimums kotehøyde på topp gulvnivå i laveste etasje i nybygg på +3 meter. Det påpekes i analysen at kommunen er værutsatt og Fylkesmannen minner om at lokale forhold må tas med i beregningene når bølgepåslag skal legges til forventet havnivå og evt. stormflo.

Overvann er omtalt både i ROS-analysen og KU. Vi kan imidlertid ikke se at temaet er fulgt opp i planbestemmelsene og anbefaler at det legges føringer i planen for hvordan overvann skal håndteres i videre planlegging, jfr. anbefalinger i høringsuttalelsen fra NVE. Dette gjelder også flom og skred som er belyst i ROS-analysen. For å sikre at dette blir tilstrekkelig ivaretatt i planen viser vi til høringsuttalelsen fra NVE, sektormyndighet på flom og skred, og anbefaler at deres råd og retningslinjer tas til etterretning.

Vi gjør samtidig oppmerksom på at som følge av klimaendringer må det gjøres en vurdering av om gjeldende reguleringsplaner bør endres eller oppheves. Nevnte SPR sier at «Kommuneplanens arealdel må brukes aktivt for å oppnå en samlet arealdisponering som ivaretar hensynet til et klima i endring. I planprogrammet skal det gjøres en vurdering av om hensynet til et endret klima innebærer behov for oppheving eller revisjon av gjeldende reguleringsplaner».

Radon

Iht ROS-analysen er det ikke registrert stor fare for radonstråling i Bjugn kommune. Kart fra NGU viser imidlertid at det er områder i kommunen markert med høy radonaktomhet. Vi viser her til byggteknisk forskrift (TEK17) § 13-5 og Direktoratet for byggkvalitet sin veiledning til forskriften som finnes på deres nettsider. Fylkesmannen anbefaler at tiltak gjøres synlig i planbestemmelsene. Vi gjør oppmerksom på at sikring mot radon i bolig for varig opphold både omfatter boliger og fritidsboliger.



Fylkesmannens konklusjon

Det fremmes følgende innsigelse til kommuneplanen:

1. *Med hjemmel i jordlovens §9 og Nasjonal jordvernstrategi fremmes det innsigelse til område B14 og B15 (begrenset til dyrka mark og veiføring i sørvest) inntil plangrepet er gitt en ytterligere vurdering i lys av det innskjerpede jordvernet.*
2. *Med hjemmel i PBL §1-8 og forskrift om kart, stedfestet informasjon, arealformål og kommunalt planregister § 9, 5. ledd fremmes innsigelse til planbestemmelsen § 5 strandsonen og plankart. Byggegrense mot sjø må, av hensyn til behovet for å ivareta viktige nasjonale og regionale miljøinteresser i strandsonen, fremstilles klart og entydig på plankartet.*
3. *I henhold til nasjonale føringer i SPR-BATP om å utvikle kompakte tettsteder, redusere transportbehovet og legge til rette for klima- og miljømessige transportformer, fremmes det innsigelse til boligområde B11 Skavdalen.*
4. *Med bakgrunn i Statlige planretningslinjer for klima- og energiplanlegging og klimatilpasning (SPR for klima) og SPR-BATP fremmes innsigelse til N1 Botngårdmyra.*
5. *Med hjemmel i PBL §1-8 fremmes innsigelse til SB3 av hensyn til kvalitetene i strandsonen knyttet til landskap, friluftsliv og biologisk mangfold.*
6. *Det fremmes innsigelse til planbestemmelsen § 10-2 Eksisterende bebyggelse i LNFR-områder. Etter forskrift om konsekvensutredninger (KU-forskriften) § 6 er kommuneplanens arealdel blant planer og tiltak som skal konsekvensutredes. Arealformålet LNFR-spredt er et utbyggingsformål som også skal konsekvensutredes. Kart og planforskriften 9, 5. ledd krever tilstrekkelig nøyaktig stedfestet formål med planen. Slik bestemmelsen er utformet er det ikke mulig å vurdere den samlede virkning og konsekvens bestemmelsen har på eventuelle miljøinteresser knyttet til landskap, friluftsliv og naturmangfold.*
7. *Med bakgrunn i NML § 44 fremmes det innsigelse til NFFFA-1 områdene som er lokalisert nord for Kisteinen og sørvest for Dypfest og til NFFFA-2 områder i Bjugn fjorden.*
8. *I henhold til lov om lakse- og innlandsfisk §§7 og 7a fremmes innsigelse til NFFFA-1 område i Oldfjorden og i Lauvøyfjorden.*



Det fremmes følgende faglige råd til kommuneplanen:

1. Med utgangspunkt i det innskjerpede jordvernet frarådes område B12 Botngårdsmyran 2. Området innebærer en ny utviklingsretning for Botngård med potensiale for økt press på mellomliggende dyrka jord, og hvor alternative utbyggingsgrep ikke er belyst i konsekvensutredningen.
2. Område N1 Botngårdsmyran 1 frarådes tatt inn i planforslaget før Myran Industriområde er vurdert utvidet. Dersom N1 likevel tas inn i planen, tilrås det at det tas inn en rekkefølgebestemmelse som ivaretar at utvidelsesmulighetene ved Myran industriområde skal utredes og vurderes, og at Myran industriområde skal være utnyttet før Botngårdsmyran reguleres til næringsareal.
3. Det frarådes at dyrkbar jord sør for adkomstvegen på område N6 Reitan legges til næringsarealet.
4. Område B7 frarådes avsatt til boliger. Fylkesmannen bidrar gjerne i en dialog for å søke alternative boligmuligheter i området, uten at dyrka jord og innmarksbeite må omdisponeres.
5. Fylkesmannen tilrår at det utformes en bestemmelse som ivaretar folkehelse i arealplanlegging og som beskriver relevante virkemidler for å fremme folkehelsa.
6. I henhold til T-1442/16 gis det faglig råd om at kommunen gjennom bestemmelsene sikrer at det stilles krav om reguleringsplan ved all bygging av ny støyfølsom bebyggelse innenfor gul og rød støysone, samt at kommunen tar inn en bestemmelse som stiller krav om at det utarbeides en støyfaglig utredning for byggeområder som ligger i gul støysone.
7. Fylkesmannen gir faglig råd om at kommunen tar kontakt med storulykkevirksomheten i kommunen for å få bedre kunnskap ulykkesrisikoen ved det aktuelle anlegget og få grunnlag for å innarbeide hensynssoner i kommuneplanen.
8. Fylkesmannen betrakter B17 på samme måte som B11, men som en mindre utbygging i omfang og vårt faglige råd er å ta ut område med henvisning til ledige tomter i eksisterende boligområder.
9. Fylkesmannen gir faglig råd om å ta ut B18 og B23, og anbefaler en sterkere samlokalisering av boligbebyggelse rundt Sandnes-Fauskan i Vellersund og rundt Lysøysund, Flatabø og Trettvik i Lysøysund.
10. Retningslinjene for kandidatområder til plan for marine verneområder innarbeides i planbestemmelsene.
11. Retningslinjene for kandidatområder til plan for marine verneområder innarbeides i planbestemmelsene

Fylkesmannen ber kommunen redegjøre for hvordan de faglige rådene er vurdert og eventuelt er tatt hensyn til, ved sluttbehandling av planen.



Med hilsen

Frank Jenssen
fylkesmann

Alf-Petter Tenfjord
seksjonsleder
Kommunal- og justisavdelingen

Dokumentet er elektronisk godkjent

Saksbehandlere:

Klima og miljø: John Haugen – 74 16 80 65

Landbruk: Anne Berit Lein – 74 16 82 09

Samfunnssikkerhet: Kaja Kristensen – 73 19 91 69

Oppvekst og velferd: Margareth Halle – 74 16 83 79

Helse og omsorg: Ann Marit Kristiansen – 74 16 82 14

Reindrift: Risten-Marja Inga – 74 13 80 53

Kopi til:

Trøndelag fylkeskommune Fylkets hus, Postboks 2560 7735 STEINKJER